

**TÜM
SÜT, ET ve
DAMIZLIK SIĞIR
YETİŞTİRİCİLERİ
DERNEĞİ**

Tarih: 09.10.2023

Konu: Hastalıktan Ari İşletme Eylem Planı önerileri hk.

Sayı : 99/2023

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI HAYVANCILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Tarımsal üretim içerisinde hayvancılığın payı, hayvansal üretim içinde ise süt hayvancılığının payı yadsınamayacak derecede önem taşımaktadır. Süt ve süt ürünleri arzının devamlılığı yanında besi materyali temininde önemli rol üstlenmektedir. Ayrıca tarımsal nüfusun yerinde kalkınmasına da önemli katkıları olan süt sığırcılığı konusunda en önemli problemlerden biri hastalıklarla mücadele ve fertilitate problemleridir.

Ülkemiz de görülen sığır tüberkülozu ve sığır brusellozu ile etkin mücadele edilmesi, sürdürülebilir hayvancılığın sağlanması ve halk sağlığının korunması amacıyla hastalıktan ari işletmelere sertifika verilmekte ve konuya ilişkin olarak ilgili Bakanlık tarafından yayınlanan 'Hastalıktan Arilikte Bölümlendirme Yönetmeliği' yayınlanmış ve şartlar belirlenmiştir. Bu yönetmeliğin sahada uygulanmasına ilişkin olarak ise; Bakanlığınız gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 20.02.2021 tarihinde bir genelge yayımlanmıştır. Bu genelge ile ilk defa arilik belgesi alacak işletmeler ile ariliğin devamlılığı için yapılacak iş ve işlemler açıklanmıştır.

Derneğimiz bünyesinde ari ve AB onaylı birçok çiftlik bulunmakta ve gerekli kontroller bakanlığınız tarafından titizlikle yürütülmektedir. Dernek olarak yaptığımız çalışmalar neticesinde sahaya yansıyan sorunlara ilişkin önerilerimi aşağıda bilgilerinize sunarız.

1. Ari işletmelere kontrollere gelen bakanlık personeli, ari olmayan çiftliklere de ziyaretlerde bulunmakta sonrasında ari çiftliğe gelmektedir. Bu durum hastalık riski taşımaktadır. Bu nedenle hastalıktan ari işletmelerde görev alacak personelin ayrı olarak görevlendirilmesi uygun olacaktır.
2. Ari işletmelerin devamlılığının sağlanması için bakanlık tarafından çalışmaların bölgesel bazda planlanması ari çiftliklerin sayısının artışına katkı sağlayacaktır. Ari bir çiftliğin yakınında ari çiftliklerin bulunması hastalıkların kontrolünü de kolaylaştırılacaktır.
3. Ari işletmelerin yakınında bulunan meraların ari işletmeye kiralanması hastalık yayılımını engellemenin yanında meraların ıslahı açısından da fayda sağlayacaktır.
4. Bakanlık, üniversite ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla saha uygulamalarına dair bilimsel çalışmalar artırılmalıdır.

**TÜM
SÜT, ET ve
DAMIZLIK SIĞIR
YETİŞTİRİCİLERİ
DERNEĞİ**

5. Ari işletme statüsü almak isteyen işletmelere bakanlığınızca teknik ve bilimsel destek yapılmalı ve işletmeler bu konuda yönlendirilmelidir. Çoğu zaman Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında zorluklar yaşanabilmektedir. Bu açıdan bakanlığın yetkili personellerinin bölgesel eğitim çalışmaları yapması ari işletme sayısını artıracaktır.
6. Bir işletmede hastalık çıktığında 6 ay boyunca arilik belgesi askıya alınmakta ve işletmede hayvan hareketlerine kapatılmaktadır. Oysaki, ari olan işletmeler bu konuda bilinçlidir ve hastalık belirtisi gösteren veya hastalık tespit edilen hayvanı karantinaya almakta veya kestirmektedir. İşletmenin askıya alınması, hayvan alım satımında sıkıntılara neden olmakta ve işletmenin sürü döngüsü sıkıntıya girmektedir.
7. Bakanlığınızca verilen ari işletme desteği 500 başa kadar tam olarak verilirken 501 baştan itibaren destek %50 azaltılmaktadır. Ari işletmelerimizin çoğunda hayvan varlığı daha fazladır ve bu kısıtın kaldırılması desteklemenin amacına hizmet edecektir.

Konuyu bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

**TÜSEDAD YÖNETİM KURULU A.
EMİRHAN ORHAN**